

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevni: P/f Sosialurin ©
Abyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirskjótari: Krisjan Dahl
Bláðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

oddagrein

Hurlivasin Mikli

Hin føroyski fólkaflokkurin. Radikalt sjálvstýri. Borgarligur. Liberalur. Frisinnadur. Gongur inn fyri fríari kapping. Er hart ímóti almennari stýring. Er eisini ímóti almennari lutteku í vinnulívinum o.s.fr.

Í STUTTUM er hetta almenni politikkur fólkafloksins. Og tað merkir m.a., at vinnulívið skal rekast óheft av tí almenna, og at teir sum eru hepnir, gerast ríkir, meðan teir, ið eru óhepnir, missa hús og heim sum sagt verður. Ella sum fólkaflokksmaðurin Hákon Djurhuus segði tað fyrri umleið 30 árum síðani: »Tað sum ikki kann standa má falla«.

TEIR farnu mánaðarnar hevur málagn fólkafloksins júkað upp saman um farmaskipafloktan. Seinast í oddagrein blaðsins mánaðagin 13. juli. Og niðurstøðan er tann sama. Orsøkin til at farmaskipini fóru av landinum var tann beri illvilji frá landsstýrisins síðu. Men hesi skipini komu undir hin bólkin hjá Hákon Djurhuus: »Tað sum ikki kann standa má falla«.

MEN hetta er bara fólkaflokkurin. Eitt í dag og eitt annað í morgin. Eitt á pappírnum og eitt annað í verki. Hugsíð um loysingarøsingina í fyratiárunum. Tá til skuldi takast, stakk fólkaflokkurin halan millum beinini. Ella hugsíð um valið í 1950. Tá skuldi fólkaflokkurin reka sambandsmenn úr øllum álitissessum her á landi. Tá valið var av, valdu teir ein sambandsmann til lögmann.

FYRI at taka eitt sindur meir burtur úr rúgvuni av dønum um fólkafloksins vinglandi stöðu, so

kundu vit nevnt fiskimarkapoli-tikkinn í fimtiárunum, tá fólkaflokkurin uppundir val kravdi fiskimarkíð út beinan vegin. Men tá valið var av og flokkurin fekk ábyrgd, varð slagorðið broytt til: »Havenes frihed«. Ella ongin fiskimarkstútflyting.

VIT kunnu eisini taka natoøsingina seinast í fimtiárunum og fyrst í sekstiárunum. Fólkaflokkurin skapti mikla øsing um at ein Natostøð var komin á Sornfelli. Nato og hervaldið av landinum. Hetta var herróp fólkafloksins. Sjálvir sótu teir við ábyrgdini, tá Nato og hervaldið fingið loyvi at koma. Hetta er so eitt. Men samanber so herrópini ímóti Nato og hervaldinum við floksins stöðu í dag: Nú skulu vit verða aktivir limir í Nato.

FARA vit so í uttanríkispolitikkinn, so kunnu vit taka forsetavalið í Eysturriki. Uppundir valið og eisini ta fyrstu tíðina eftir valið var Kurt Waldheim hin stóra hetja hjá fólkaflokkinum. Hann var fólkafloksvalevni ímóti tí sosialdemokratiska valevninum. Men ólukkutíð fyrri viltleiddarnar á Traðarvegnum. Nú fer jødiski heimssfelagsskapurin í herna ímóti Kurt Waldheim. So er tað ikki nakar fyrimunur longur at hava Waldheim til partamann. Og Dagblaðið tagdi.

HETTA vóru bara nøkur dømi. Tey eru nógv fleiri. Fólk, sum fara á eitt val og greiða atkvøðu fyrri fólkaflokkinum, koyra hasard. Hetta er sum at fara til keypmannin at keypa ein pakka av sukur og so rokna við at tað er millum 50 og 100 pst. møguleiki fyrri at salt er í pakknum.

HVI skifti fólkaflokkurin ikki navn. Hurlivasin mikli. Tað hevði verið sera hóskaði. Og ikki minst hevði tað verið ein stutt og greið lýsing av floksins stöðu.

tjak og meiningar

Ølklubbarnir og fólkaflokkurin

Nú um dagarnar skrivar blaðstjórin á Dagblaðnum eitt sindur um tað mót-mæli, sum Jákup Lindenskov hevur sent politi-meistararnum í Føroyum, í samband við tann tíðinda-flutning frá útvarpinum, har sagt varð frá, at »Matarhøllin Maxim á Argjum fær somu rætti-ndi til útskeinkjan av sterkum lógi, sum øl-klubbarnir hava«.

Nú er tað so at eg fyrri nakað síðani setti Politi-meistararnum í Føroyum henda spurning.

Hvat er tað fyrri serrætti-ndi sum ølklubbarnir hava? Hvør hevur givið hesum klubbnum serrætti-ndi til sølu av spiritus? Nær er lógin um forboð av spiritussølu í Føroyum av-tikin og av hvørjum?

Eg havi enn ikki fingið nakað svar hesum spurn-ingum viðvíkjandi og verður ikki svarað, so veit eg hvør eg skal venda mær fyrri at fáa greiði á hesi sök.

Tað er so sanniliga í tøk-um tíma, at hetta málið verður tikið upp til álvars-liga viðgerð.

Tað ber ikki til at lógin kann brótast, bert tú ert limur í einum ølklubba, tí tað at lýsa við sølu av spiritus er eisini forboðið sambært lögtingslóg, og hetta verður so sanniliga eisini uttan viðari sett til vikis, við teimum lýsing-um, sum siga frá, nær og hvør sølan fer fram.

Tað er eisini ein spurn-ingur um hvørjar heim-ildir ein danskur politi-meistari hevur at geva ser-loyvi, sum stríða ímóti føy-orskari lóg.

Men eg má viðganga, at Óli Breckmann hevur so sanniliga rætt, tá hann spyr hvat min flokkur veruliga hevur gjørt hes-um máli viðvíkjandi. Her er gjørt alt ov lítið, tað at skriva eitt bræv er ikki nokk, her mugu onnur til-tøk setast í verk.

Fyri okkara flokk er ein

møguleiki at rætta uppá hetta at vit hava gjørt alt ov lítið, men tað verður verri hjá fólkaflokkinum, tí teir tala her, sum so mangan, við tveimum tungum.

Teir royna tað, sum helst ikki ber til, at tæna fleiri harrum. Somuleiðis sum fólkaflokkurin setir uppskot á Løgtingi um at seta forboð fyrri útlýggjan av serloyvum og harvið forðing fyrri útlýggjan av váttnum, og í tí uppskot-inum sigur, at tað eru útlýggjað kort og váttn til børn, børn metast at vera tey, sum ikki hava aldur til sjálvi at útvega sær kort ella loyvi til keyp av spiritus. »Ommusa kort verður so sanniliga ikki bara brúkt av teimum ungu«. Somuleiðis vil sami flokkur vera við, at hetta mótælið er vent ímóti Maxim á Argjum.

Og heldur hann fram, tað eru tó fleiri javnaðar-menn, sum eru limir har. Vit, sum hava fingið loyvi at kaga í limalistan hjá Maxim, vita, at tað eisini eru framstandandi javnaðarmenn, sum fegnir vilja hava loyvi at fáa sær ein bita og okkurt at drekka afturvíð.

Tað at ein og hvør fær loyvi at kaga í ein lima-lista fyrri so at brúka tað til kast, visir moralin.

Viðvíkjandi loyvi ella ikki, so er tað ikki bert Maxim, men allir teir ólóg-ligu spiritus seljandi klubbar í Føroyum.

Tá fólkaflokkurin sigur, at teir kunnu vísa á, at kortið er útlýggjað til børn, so er hetta í stríð við lógina. Er tað so, at tit kunnu prógva pástandir tykkara, so eiga tit ikki bara at siga tað, men gera nakað við tað, tí kortið kann bert útlýggjast við persónligari undirskrift. Øðrvisi er við skattavátan, hon er ein kvittering fyrri at tú ikki skyldar skatt, so ein og hvør, sum arbeiðir og betalar skatt,

hevur rætt til at fáa skattavátan.

Fyrirspurningur min er ikki at stóga Maxim, men spurningurin um at halda føroyska lóg.

At fólkaflokkurin somu-leiðis sum hann letst harmast um at tað er ov lætt hjá tí unga fólkinum at fáa spiritus, somuleiðis finnst at »hvi ikki Maxim ikki skal hava somu rætti-ndi sum ølklubbarnir«, tað visir í veruleikanum dupultmoralin.

Søla av øli og spiritus í klubbnum runt landið er ólóglig, er ímóti føroyskari lóg, danski politimeistarin hevur ikki loyvi at geva loyvi til eina sølu, sum ikki er loyvd.

Tað er væl heldur eingin loyna, at hølini á Argjum eru stásilig og tað kunna tey so sanniliga eisini vera, tí úrslitið av søluni hjá ølklubbnum hevur vist seg at vera gott, tey stásiligu hølini, sum eru komin av ólógligu spiritussøluni, eru prógv um tað.

Sverre Midjord

Framhald av síðu 9

umfatandi kanning av øl-um trukkum í Føroyum. Her kom fram, at minst 10 pst. av øllum trukkum vóru í so ringum standi, at teir vóru ólógligir. Forboð varð sett fyrri at nýta hesar trukkan, tí teir vóru umvældir. Tá vóru viður-skiftini viðvíkjandi trukk-unum fingin í rættlag. Ti er tað harmiligt, at óreglu-

liga trukk-koyringin nú aftur vindu upp á seg.

Arbeids-tírlitið fer í næstum at gera nýggja trukk-kanning, fyrri at vita, hvussu stóðan nú er, um trukkarnir eru í góð-um standi og um fólk við trukk-loyvisbrævi føra hesar, so sum reglurnar eru um, hvat er loyvt ella ikki.

Umfatandi trukk-koyring

Fyri tveimum árum síðan gjørdi Arbeidsfirlitið